

**TETTREKÉSZ MAGYAR RENDŐRSÉG
SZAKSZERVEZETE**

SZEKSZÁRD

Tanya u. 4.

Levelezési cím: 7101 Szekszárd PF: 297
Tel: 06-74-512-297 Fax: 06-74-510-042
e-mail: tmrsz2004@gmail.com
web: <http://www.tmrsz.hu>

Szám: Kü.105/2016/14.

**Tárgy: észrevétel
29000/16665/41/2016. számú válaszra**

**dr. Papp Károly r.altábornagy,
rendőrségi főtanácsos, országos rendőrfőkapitány úrnak,**

ORFK Vezetője!

B U D A P E S T

Tisztelt Országos Rendőrfőkapitány Úr!

Főkapitány Úr megbízásából a munkavédelmi helyzettel kapcsolatos felvetésünkre, az ORFK Hivatalának Vezetője által adott választ alulírott **dr. Balázs Ildikó ügyvivő főtitkár, a TMRSZ törvényes képviselőjeként** nem tudom elfogadni annak álláspontunk szerinti hiányosságaira figyelemmel.

Hivatalvezető úr által a 4/2011. (I.14.) VM rendelet alapján készült olyan mérésről tájékoztattak, amely szerint a mérési időszakban a mért szennyezettség értékek nem haladták meg az egészségügyi határértékeket és ez alapján azt kellene elfogadnunk, hogy a munkavállalók munkahigiénés helyzete is aggálytalan.

Nyilvánvaló, hogy a levegő szennyezettségének mértéke, annak mérése fontos mutatója a munkavállalókat terhelő környezeti ártalmak vizsgálatának, de ez nem jelenti azt, hogy ne lennének a munkahigiénés helyzetre vonatkozó egyéb olyan körülmények, amelyeknek a vizsgálata – hivatalvezető úr válaszából kitűnően –nem történt meg.

Különösen a nyári/téli időjárási körülmények változásából eredő higiénés szabályok betartása, a munkavállalókat érő pszichés terhelő körülmények vizsgálata, a munkavédelem tárgyi feltételeinek biztosítása, melyek olyan munkahigiénés körülmények, amelyek a parancsnoki gondoskodás körébe tartozó feladatok.

A munkahigiénés komplex normativa hiányában álláspontunk szerint kiemelten fontos, hogy a határátkelőhelyek – beleértve ebbe a Magyar Állam területi szuverenitását jelentő teljes határvonalat – munkahigiénés helyzete ne legyen a munkavállalók egészségét olyan mértékben veszélyeztető, amely a munkáltató „odafigyelésével” jelentős mértékben csökkenthető lenne.

A munkavédelmi dokumentumok nem foglalkoznak a kipufogógázok kockázataival, sem expozíció meghatározást, sem semmiféle kapcsolódó munkavédelmi megállapítást nem tettek, használható védelmi intézkedések nem jelennek meg.

Munkahigiénés vizsgálatokat kellett volna végeztetni álláspontunk szerint a munkahelyi levegőre vonatkozó határértékek figyelembevételével, ezt követően lehet a munkavállalókat érő expozíciót, következésképpen a szükséges védelmi intézkedéseket is meghatározni. Mindennek meg kellett volna már történnie még a foglalkoztatás megkezdését megelőzően. A hiányosságok az eddig rendelkezésünkre álló adatok alapján a vonatkozó jogszabályok hatályba lépése óta fennállnak, azok megszüntetésére munkáltatói intézkedés alig történt.

A folyamat érdemi megoldásának szempontjából javasoljuk a kockázatok tényleges és teljes körű felmérését, amihez a kipufogógázok esetében elengedhetetlen a megfelelő mérések elvégzése.

Az időszakos orvosi vizsgálatok során a munkavállalók vérképeinek folyamatos figyelemmel kísérése egyáltalán nem történik meg. A levett vérből a káros anyagok koncentrációjának vizsgálata és több év összehasonlító vizsgálata egy-egy adott személynél objektíve meg tudná mutatni, hogy az egészséget károsító, vagy legalábbis testidegen anyagok koncentrációjának változása a vérben kimutatható-e vagy sem. Anélkül, hogy a munkáltató törekedne arra, hogy figyelemmel kísérmé a munkavállalók egészségi helyzetének változását a rendelkezésre álló lehetőségekkel élve, álláspontunk szerint megalapozatlan olyan megállapítást tenni, hogy a munkavállalókat a határátkelőknél nem éri olyan koncentrációjú szennyezés, amely veszélyeztetné az egészségüket.

A munkáltató, jelen esetben a rendőrség nem rendelkezik olyan komplex kockázatértékelő dokumentummal sem – ismereteink szerint – amely jogszabályban foglalt előírás tudomásunk szerint.

A Tisztelt Hivatalvezető Úr válaszában figyelmen kívül hagyta és nem tért ki az alábbi felvetések megválaszolására sem, amelynek eredményeként megküldött válasza tükrözi, hogy a munkáltató érdemi intézkedéseket továbbra sem szándékozik megtenni azért, hogy a munkavállalók sok esetben nyomorúságosnak minősíthető higiénés körülményei érdemben változzanak rövid időn belül. Márpedig ennek kézzelfogható bizonyítékai időnként az egész ország közvéleményének a figyelmét felkeltik és elborzasztják a határt védők helyzetét látva.

I./1.

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény

54. § (2) **A munkáltatónak rendelkeznie kell kockázatértékeléssel, amelyben köteles minőségileg, illetve szükség esetén mennyiségileg értékelni a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatokat, különös tekintettel az alkalmazott munkaeszközökre, veszélyes anyagokra és keverékekre, a munkavállalókat érő terhelésekre, valamint a munkahelyek kialakítására. A kockázatértékelés során a munkáltató azonosítja a várható veszélyeket (veszélyforrásokat, veszélyhelyzeteket), valamint a veszélyeztetettek körét, felbecsüli a veszély jellege (baleset, egészségkárosodás) szerint a veszélyeztetettség mértékét. A kockázatértékelés során az egészségvédelmi határértékkel szabályozott kóros tényező előfordulása esetén munkahigiénés vizsgálatokkal kell gondoskodni az expozíció mértékének meghatározásáról.**

(5) A kockázatértékelés eredményeként a **munkáltató felelőssége legalább a következők dokumentálása:**

e) a **kockázatok minőségi, illetőleg mennyiségi értékelése**, a fennálló helyzettel való összevetés alapján annak megállapítása, hogy a körülmények megfelelnek-e a munkavédelemre vonatkozó szabályoknak, illetve biztosított-e a kockázatok megfelelően alacsony szinten tartása;

f) a **szükséges megelőző intézkedések**, a határidő és a felelősök **megjelölése**;

82. § (2) A **munkavállaló életét, testi épségét vagy egészségét súlyosan veszélyezteti különösen**

d) az 54. § (2) bekezdésében meghatározott kockázatértékelés elmulasztása;

db) az egyes veszélyforrások hatásának kitétt munkavállalók védelméről szóló külön jogszabályokban előírt esetekben, amely megvalósul különösen a kockázatértékelés keretében szükséges **expozícióbecslés/-mérés hiányában**;

i) a megengedett értéket meghaladó expozícióban történő foglalkoztatás a szükséges védelem hiányában; továbbá

j) a rákkeltő expozícióval járó tevékenység esetére a külön jogszabály által **előírt mérések elmulasztása**.

A munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX. 30.) EüM–SZCSM együttes rendelet úgyszintén kiemelt fontosságúnak tartja a munkavállalók higiénés helyzetének vizsgálatát a munkavállalókat érő kockázati tényezők feltárását, lehetőség szerinti megszüntetését, vagy a kellő védelem biztosítását.

5. § (1) A munkáltató köteles a veszélyes anyagok munka közbeni alkalmazásából eredő kockázatokat felkutatni, megbecsülni és értékelni az Mvt. 54. § (2) bekezdésével összhangban. A kockázatbecslést az alábbiak figyelembevételével kell elvégezni

a) veszély azonosítása,

b) az **expozíció-hatás (koncentráció/dózishatás) összefüggés elemzése**,

c) az expozíció becslése,

d) a **kockázat értékelése: minőségi, illetve mennyiségi jellemzése**.

(3) A munkáltató a kockázatbecslés alapján a Kbtv. 19. §-ával összhangban, a 6–7. §-okban foglaltak alapján megelőző intézkedéseket foganatosít. A **kockázatbecslést dokumentálni kell**. A kockázatbecslést újra el kell végezni, ha a munkahelyen, illetve a tevékenység végzésében olyan jelentős változások történtek, amelyek a korábbi becslést elavulttá teszik vagy foglalkozás-egészségügyi vizsgálatok teszik azt indokolttá.

7. § (8) Amennyiben a **munkavállaló határértékkel szabályozott veszélyes anyag hatásának lehet kitéve, a munkáltató köteles** – az expozíció mértékétől, az anyag(ok) veszélyességétől és a technológia stabilitásától függő gyakorisággal – a **veszélyes anyagok koncentrációját meghatározni és azt folyamatosan ellenőrizni**.

4. § (1) A **veszélyes anyagok munkahelyi levegőben megengedett átlagos koncentráció és csúskoncentráció határértékeit, illetve maximális koncentrációk értékeit az 1. számú melléklet tartalmazza**.

(2) **Azon veszélyes anyagokat és keverékeket, amelyek biológiai monitorozása kötelező**, ezek biológiai expozíciós mutatóit és biológiai hatásmutatóit, valamint a biológiai expozíciós mutatókra és biológiai hatásmutatókra vonatkozó megengedhető **határértékeket a 2. számú melléklet tartalmazza**.

15. § (2) A 7. § (8) bekezdése szerinti **határérték ellenőrzésére** (a munkateret szennyező anyagok mérésére) irányuló vizsgálatokat kizárólag

a) a Nemzeti Akkreditáló Testület által e területre és a mérendő vegyi anyagok meghatározására akkreditált, vagy

b) a nemzetközi jártassági vizsgálatban írásban igazolt módon eredményesen résztvevő laboratórium végezhet.

A válaszból kitűnően a „kipufogógáz okozta kockázatnak kitett munkahelyen végrehajtott helyszíni ellenőrzések...” –honnan tudta a munkáltató, melyek ezek a munkahelyek, ki és mi alapján állapította ezt meg és a munkavédelmi dokumentumokban ezek a megállapítások miért nem szerepelnek?

Annyiban előrelépésnek tekinthető a válasz, hogy már Főkapitány Úr szerint is vannak **kipufogógáz okozta kockázatnak kitett munkahelyek**, azonban ennek tükrében nehezen értelmezhető, hogy a témában ellenőrzéseket végeztek már 3 évvel ezelőtt is.

A hivatkozott **59 ellenőrzés feltűnően aránytalan területi eloszlású és a konkrétumok teljes mellőzésére utal**. Magyarország 14 határ menti megyéjéből 3 év alatt 5-ben végeztek a témában ellenőrzést, hogy mit és milyen eredménnyel, illetve, hogy ezek az adatok hol vannak egyáltalán, nem tudni. Ezen ellenőrzések 75 %-a 2 megyében történt, amiből az országra vetített, megalapozott következtetéseket levonni kétséges. **Tetőzi az ellentmondásokat, hogy a kormányhivatal laborjával karöltve (lényeges, hogy mit rendelt meg a rendőrség!) nem tudják milyen méréseket kell végezni.**

Figyelemmel Magyarország tranzitország jellegére, és figyelemmel a délről-nyugatra irányuló migráns útvonalak Ausztria részéről foganatosított kvázi határellenőrzések visszaállítására, megállapítható, hogy mulasztás érhető tetten - amennyiben a mérések, ellenőrzések és intézkedések nem történtek meg - az érintett megyék rendőri állománya terhére is. Legfőképpen ugyanis Vas, illetve Győr-Moson-Sopron megye útvonalai – illetve az ehhez tartozó mélységi határvédelem - vonatkozásában 3 évre visszamenőleg semmilyen vizsgálat nem történt a számunkra megküldött dokumentumok szerint, miközben az osztrák hatóságok ténykedése miatt szükségessé vált a magyar határvédelem jelenléte is az időről-időre visszatérő torlaszok közbiztonsági, közrendvédelmi, határrendészeti feladatainak ellátására.

Az „ellenőrzések, szemlék eredményei nem feltétlenül önálló dokumentumban kerülnek rögzítésre, hanem valamely összefoglaló jelentés, vagy összefoglaló szemlejegyzőkönyv részét, vagy fejezetét képezik” kijelentéssel álláspontunk szerint az általunk régóta vitatott kérdés nem elintézhető, hiszen az érintett rendőrök egészségéről van szó.

Főkapitány Úr azon álláspontja, miszerint az „*érdekképviselői szervek tájékoztatása csak az előre tervezett ellenőrzések esetében indokolt és lehetséges*”, ellentmond annak a ténynek, hogy ezekben az esetekben is **elmulasztották a szakszervezetet tájékoztatni**, illetve felvetődik a kérdés, hogy miért is nem lehet előre nem tervezett ellenőrzésről tájékoztatást adni, akár utólag, a megállapítások ismertetésével. Konkrétumok hiányában könnyen lehet feltételezésekre jutni és arra, hogy valami nincsen rendben.

Az ORFK, mint központi szerv éppen arra kötelezett, hogy iránymutatásokat, célokat, feladatokat határozzon meg és ez nem csupán az állományt terhelő plusz feladatok

megfogalmazásában, hanem az ő érdekükben teendő feladatok elvégzése tekintetében is indokolt.

A szakmai hibák részei álláspontunk szerint fellelhetők pl. egy kipufogócső kibocsájtására vonatkozó határértékeket (4/2011. (I. 14.) VM rendelet) az ember számára közvetlenül belelegezhető határértékekkel (25/2000. (IX. 30.) EüM–SZCSM együttes rendelet) azonosítanak.

Az **elvégzett mérés nem munkahigiénés** (egészségvédelmi határértékkel szabályozott kóroki tényező előfordulása esetén munkahigiénés vizsgálatokat kell végezni – Mvt.54. § (2)), nem azt vizsgálták mit lélegeznek be az ott dolgozók, hanem azt, hogy a határátkelő megadott helyének mi a károsanyag kibocsájtása. **Ráadásul a mérési körülményeket úgy alakították** (hétvége, személyautó, szabadtér, légállapotok, stb.), hogy az **átlagosnál lényegesen alacsonyabb kibocsájtási értékek kerüljenek meghatározásra, ezért még a kibocsájtások tekintetében sem tekinthető ez a mérés relevánsnak.** (A mérési megrendelőt látni kellene, mert akkora szakmai hibát vétett a mérést végző laboratórium is (Kormányhivatal), függetlenül a mérés típusától, ami felveti a szándékosságot a részükről is).

A **Csongrád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi Laboratóriuma végezte a mérést**, annak ellenére, hogy ebben a kérdéskörben a **Foglalkozásegészségügyi Laboratórium jogosult a mérések elvégzésére.** Kérdés, hogy **mire kérte fel a megrendelő, a Kormányhivatalt (06000/14253/2016. sz. megrendelő a mérésről).** Függetlenül a mérést végző labortól, elvárható, hogy általános kérdések megválaszolásához, legalább általánosan jellemző üzemállapotokat vegyenek figyelembe a mérések során, de egészségügyi vonatkozású kérdésekben elsősorban a legmagasabb terheléssel járó állapotok vizsgálata indokolt, ezzel szemben igyekeztek az alacsonyabb kibocsájtású helyszínen és periódusokban mérni, szabadtéren (miért nem pl. a gépjármű ellenőri fülkében?), az időjárási körülmények ismertetésének mellőzésével (pl. a szél hogyan befolyásolta az eredményeket?). Ha bárki kíváncsi lenne arra, hogy **mit lélegez be a napi munkája során egy gépjárműellenőr**, akkor **egy személyi mintavevő segítségével ez megállapítható**, ezt miért nem alkalmazzák?

A levél szerint **orvosi vizsgálatokon a rendőrök évente vesznek részt**, ezzel szemben a méréseknél vizsgálták pl. a **benzolt** (rákkeltő anyag), amely esetén a 25/2000. (IX. 30.) EüM–SZCSM együttes rendeletben meghatározottakkal összhangban a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 3. számú melléklete **fél évenkénti biológiai monitor vizsgálatot ír elő.**

Tisztelettel kérjük Főkapitány Urat, szíveskedjen megküldeni a TMRSZ részére a mérési megrendelő megküldését, mert megítélésünk szerint szakmai hiba is fennállhat a mérést végző laboratórium részéről is (Kormányhivatal), függetlenül a mérés típusától.

Szakemberek nélkül is köztudott, attól hogy az autónknak van érvényes műszaki vizsgája még nem veszélytelen a kipufogógázok belelegezése, akár halálos is lehet.

A fentiek alapján kérjük Önöket továbbra is a jogszabályok betartására, a munkavállalók egészségének megóvására, azaz arra, hogy a rendőrség minden területén ahol ez a probléma fennáll, **munkahigiénés vizsgálatokat végezzenek el a foglalkozás egészségügyi, nem pedig környezetvédelmi laboratóriummal, a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX. 30.) EüM–SZCSM együttes rendeletben meghatározott határértékek és számítások alapján.**

Tisztelettel kérjük Főkapitány Urat arra is, hogy a rendőrségi munkavállalók – az egyes beosztások és egyes területek vonatkozásában – munkahigiénés helyzetének pontos meghatározása érdekében kezdődjön el egy olyan szakértők bevonásával, a TMRSZ által is delegált szakértő személyvel szükség szerinti mérésekkel folyó érdemi munka, amely a kockázatelemzés eszközével megalapozza a jövőben szükségessé váló teendőket a munkavállalók munkahigiénés helyzetének javítása érdekében.

Szekszárd, 2017. január 23.

Tisztelettel:

Tetterekész Magyar Rendőrség
Szakszervezete
1100 Szekszárd, Tanya u. 4.
T: +36 76 340 450 / 1-17
Dokumentáció: Tetterekész Szakszervezet
70600126-11083913

dr. Balázs Ildikó ügyvivő főtitkár
a Tetterekész Magyar Rendőrség Szakszervezete
képviselésében